

HELSE, SJKDOMAR OG MEDISINSK BEHANDLING I NORDEN I VIKINGTID OG MELLOMALDER.

FØREORD

INNHALDSLISTE

1. KJELDER OG NYE TILNÆRMINGAR

Innleiing. Fasinasjonen for vikingtid og mellomalder og nye tilnærmingar i forskinga.
Else Mundal og Ole Didrik Lærum

Skriftlege kjelder til helse, sjukdomar og medisinsk behandling i Norden i vikingtid og mellomalder.

Else Mundal

Reine og velstelte vikingar. [rammetekst]

Else Mundal

Islandsk husfrue syr skade i andletet på ektemannen med silketråd. [rammetekst]

Else Mundal

2. HELSE

Regulering av helse- og hygiene i norske mellomalderbyar.

Miriam Tveit

Latrinelukt og andre problem i Bergen i 1247. [rammetekst]

Erik Opsahl

Strofe 137 i Hávamál. De eldste helseråd i norrøn litteratur.

Jon Gunnar Jørgensen og Ragnar Stien

Frå Iduns eple til lækjarens lauk. Mat og helse i nordisk mellomalder.

Jens Eike Schnall

3. SJKDOMAR OG SJKDOMSHISTORIE

Skjeletter og sykdomshistorie.

Stian Suppersberger Hamre

Pest og andre pandemiske sjukdomar i mellomalderen.

Ole Didrik Lærum

Pest i naturen og blant folk. Smittespredning mellom dyr, mellom dyr og mennesker, og mellom mennesker.

Nils Christian Stenseth

Spedalskhet i Norge og på Island.

Erla Dóris Halldórsdóttir

Obduksjonar og gransking av lik i den norrøne kulturen.
Ole Didrik Lærum og Else Mundal

4. SINNSLIDINGAR OG PERSONLEGDOMSAVVIK

Mentale lidelser i oldnordisk litteratur.
Kirsten Wolf og Sune Wolf Pulsiano

Personligheter og forstyrrede personligheter. Sagalitteraturens skildringer og vurderinger.
Jon Geir Høyersten

Juridiske, religiøse og medisinske sider ved sinnssjukdom i Noreg og Island i mellomalderen.
Helen F. Leslie-Jacoksen

Kjende dei til fødselsdepresjon? [rammetekst]
Else Mundal

Den norrøne forestillinga om «lukke» og mental styrke. [rammetekst]
Else Mundal

5. LÆKJARAR OG BEHANDLING AV SÅRA OG SJUKE

Kirurgiens historie fra de eldste tider til sagatid.
Leiv M. Hove

Hareskåroperasjon i Bergen i 1246 [rammetekst]
Else Mundal

Klassisk Medisinsk kunnskap og legeutdanning i sagatiden.
Ragnar Stien

Hellre død? Skador och funtionsnedsättningar i de medeltida lagarna.
Christine Ekholst

Lege og legebehandling i norske mellomalderlover.
Jørn Øyrehagen Sunde

«Har du ikke hørt at jeg er lege?» Helbredelse og legeskunst i Olav den helliges saga.
Jon Gunnar Jørgensen

«Ved hans sår har vi fått legedom». Helse og frelse i nordisk middelalder.
Kristin Blikrud Aavitsland

«For at dei der kan bli friske eller døy». Om etableringa av nokre hospital i norsk høgmellomalder.
Alf Tore Hommedal

Legeurter fra vikingtid og middelalderen.

Per Arvid Åsen

Runeinnskrifter og helbredelse i norsk middelalder.

Kristel Zilmer

6. PÅVERKNAD UTANFRÅ OG ARVEN FRÅ MELLOMALDEREN

Kontinentaleuropeiske trekk i norrøne legebøker.

Fabian Schwabe

Å baka stumpane heile. Om lækjesteinar, urter, salvar, spjelking og stumpar.

Ingvil Brügger Budal

«Eldr við sóttum». Middelalderens medisin i nyere folkemedisin.

Herleik Baklid